

Preek Lukas 8: 26-39

Broeders, zusters,

Het moet toch een angstaanjagend gebeuren zijn geweest, daar in het gebied van de Gerasenen. Jezus en zijn discipelen hebben amper een voet aan wal gezet of daar komt een naakte kerel brullend op hen afstormen, een man die behoorlijk – zoals we tegenwoordig zeggen - van het padje is. De man is volledig in de greep van boze geesten gekomen en die geesten maken hem zo sterk dat hij niet te boeien is. Iedere keer weer weet hij zich los te rukken. En nu vindt er een heftige confrontatie plaats tussen licht en duister, tussen goed en kwaad, tussen God en duivel.

Jezus zet voet aan wal. Een rechtstreekse krachtmeting.

We hebben de geschiedenis net gelezen, die hoef ik niet helemaal na te vertellen. Maar zoals veel wonderen die Jezus verricht geloof ik dat ook dit wonder een richtingaanwijzer is naar iets groter. Iets dat nog komt. Een totale bevrijding!

Ieder wonder dat Jezus verricht is een richtingaanwijzer naar de tijd die nog gaat komen. Als Jezus iemand geneest wijst dat naar de tijd die komt dat er geen ziekte meer zal zijn. Als Jezus een dode opwekt laat hij zien dat die afschuwelijke dood het zal gaan afleggen. Als Jezus de schare voedt laat Hij zien dat er op de nieuwe wereld voedsel voor iedereen zal zijn. Niemand uitgezonderd. Jezus is niet alleen maar een boodschap komen droppen in deze wereld, Hij heeft zijn macht ook getoond door er illustraties bij te geven. Illustraties die laten zien dat het realiteit is wat Hij belooft. Het gaat goed komen! Het kromme gaat recht gezet worden. Alles wat is aangetast door de machten van het kwaad zal gereinigd worden. Een totale bevrijding!

Ik heb al wel eens vaker gezegd, dat zoals de trailer van een film het verlangen opwekt om de hele film te gaan zien, zo zijn Jezus' tekenen bedoeld om bij ons het verlangen naar die tijd op te wekken.

Zo mogen we ook naar het zojuist gelezen verhaal kijken. Laten we er maar eens in duiken.

We lezen dat Jezus vanuit Galilea het meer oversteekt naar het gebied van de Gerasenen. Het land van de Gerasenen is voor de Israëlieten het buitenland. Heidens land. Daar kom je het liefst helemaal niet. Daar leven de mensen van God

los. Daar heersen de afgoden. En dat wordt ook wel zichtbaar. De onreinheid druip
ervan af. De man die op hen af rent is bezeten door een grote hoeveelheid onreine
geesten. Hij woont tussen de graven, daar heerst de dood, dat is een onreine plaats,
daar voelt satan zich thuis. En straks zullen de geesten in de varkens varen, varkens
dat zijn onreine dieren.

Als ik het goed zie is Jezus' oversteken naar dit onreine land een illustratie van iets
groters.

Zou het kunnen zijn dat Jezus' oversteek vanuit het beloofde land naar heidens
gebied symbool staat voor Jezus' komst naar deze aarde?

Jezus was, voor zijn menswording, in de hemel. Maar Hij heeft de heerlijkheid die Hij
daar bezat niet willen vasthouden, maar Hij kwam naar de aarde. In de hemel, waar
God is, was perfecte vrede en harmonie, maar Jezus' menswording is een keuze om
niet te willen vasthouden aan Zijn aan God gelijk zijn, Hij deed er afstand van en
daalde af vanuit de hemel naar het gebied waar de duivel huishoudt. Natuurlijk,
Jezus daalde af in Zijn eigen schepping, maar het is ook een gevallen schepping die
zich had overgeven aan de machten van het kwaad door tegen God te rebelleren,
met als triest gevolg een verloren paradijs en de afgrijselijke wurggreep van de dood.
Jezus' overtocht naar de Gerasenen staat als het ware symbool voor dat grote:
Jezus' komst naar de wereld. Het gebied waar de duivel en de dood huishouden.

En zoals de komst van Jezus naar de aarde met tegenstand te maken heeft zo heeft
zijn oversteek naar de Gerasenen dat ook. In Bethlehem vond er vlak na Jezus'
geboorte een duivelse kindermoord plaats, nu zien we een man verschijnen, bezeten
door een legioen demonen. Even voor de beeldvorming, een legioen soldaten
bestaat uit 6000 soldaten.

Tussen twee haakjes, als we deze geschiedenis in z'n context lezen dan zien we dat
de oversteek ook niet zonder slag of stoot is gegaan. Voordat Jezus aan land ging
vond de storm op het meer plaats. Terwijl Jezus sliep waren de discipelen in
doodsangst. Deze ervaren vissers waren best heel veel gewend, maar zoiets als dit
hadden ze niet eerder meegemaakt. De discipelen geloofden stellig dat ze zouden
vergaan. Jezus wordt wakker gemaakt en Hij spreekt de storm en het wilde water
bestraffend toe. De wind gaat liggen, het water wordt stil. Dat laatste is heel
opmerkelijk. Als het gestormd heeft, duurt het normaal gesproken nog een hele tijd

voordat het water rustig wordt, nu niet.....de Zoon van God bestraft het water en de wind en ze gehoorzamen.

Vanwege het feit dat Jezus de storm bestraft krijg je wel heel sterk de indruk dat de krachten die in de natuur vrij kwamen tijdens die storm duivelse krachten zijn die het verlossende werk van Jezus willen belemmeren. Want dat is waarvoor Jezus oversteekt.

Jezus stilt de storm. Hij toont Zijn macht. De duivel is gewaarschuwd. In dat kleine bootje op het meer van Galilea is iemand aan boord die sterker is dan hij.

Als Jezus aan land gaat komt de bezetene hem tegemoet. De wereld van duivels en demonen is in opperste staat van paraatheid. Dit wordt oorlog, nog wel in het eigen onreine gebied waar de duivel heerst.

De boze geesten in de man blijken Jezus te kennen. Maar meteen zien we ook dat de demonen in Jezus hun meerdere moeten erkennen. De man kan niet anders dan aan Jezus' voeten vallen. Ondanks de knieval proberen de demonen Jezus te intimideren. Ze laten de man schreeuwen: *“Wat heb ik met jou te maken, Jezus Zoon van de Allerhoogste God”*. Wie Jezus is, is ook in de geestenwereld bekend. Jezus is de Zoon van de Allerhoogste God. Dat is een manier van zeggen die in Israël ongewoon is. Als de bijbel God de allerhoogste God noemt, dan gebeurt dat door de niet-Joden. Ook de heidenvolkeren hadden hun goden. In Israël leefde het besef dat er maar één God is. Dus God is niet de grootste van velen, maar Hij is de enige. Andere goden zijn afgoden, dat zijn wel reële machten, maar het zijn duivelse machten, gevallen engelen, schepselen. Er is maar één Schepper, dat is de God van Israël, de Vader van Jezus Christus. Die is van een totaal andere orde dan de geschapen afgoden.

Als nu de bezetene Jezus de Zoon van de Allerhoogste God noemt, dan realiseert hij zich terdege dat deze Jezus te groot voor hem is en dat hij het uiteindelijk zal moeten afleggen tegen Hem. Hij kent zijn eindbestemming. Vandaar ook het smeken van de demonen om hen niet te pijnigen en in de afgrond te werpen. Petrus heeft het in zijn tweede brief (2:4) over deze afgrond. Dat is de plaats waar boze geesten bewaard blijven tot aan de dag van het oordeel. De demonen smeken of ze in ieder geval nog in dit woongebied mogen blijven. Ze krijgen uitstel, ze moeten weliswaar de man prijsgeven, maar mogen in de zwijnen trekken.

We zien ook hierin iets van Jezus' grote bevrijdende werk. Toen Jezus hier op aarde kwam bevrijdde Hij mensen uit de macht van de zonde en de dood. Een werk dat nog altijd doorgaat. Iedere keer als er antwoord wordt gegeven aan het Evangelie breid Jezus' rijk uit. Stap voor stap. En dat gebeurt in bezet gebied. In deze wereld gaat de duivel rond als een brullende leeuw, maar ondertussen krijgt ook Jezus' koninkrijk voet aan wal. Er is een niet te stoppen beweging op gang gekomen. De God van Israël is mensen aan het vrij zetten uit de macht van duivel, zonde en dood. Ieder bevrijd mens is een nieuwe nederlaag voor de duivel. Ieder mens die tot geloof komt in Christus wordt overgebracht vanuit het rijk van de duisternis in het licht. Daar staat deze bezetene symbool voor. En dat gaat nog altijd door. We leven in een tijd, waarin ruim 2 miljard mensen zich christen noemen.

En net zo goed als de demonen in het gebied van de Gerasenen nog de ruimte krijgen om in het gebied te blijven, zo is dat in onze wereld in het groot ook. Het Koninkrijk van Jezus is er nu al, maar het is alleen daar waar Jezus Koning is. we leven nog midden in die strijd tussen licht en duister.

Ondertussen laat het verhaal van vandaag wel goed zien wat de gevolgen zijn, als de duivel vrij spel krijgt. De onreine geesten trekken in de onreine dieren. De varkens krijgen hetzelfde ontembare, wilde gedrag, als de bezetene voorheen had en storten onmiddellijk van de helling af en het meer in. De geschiedenis zwijgt verder over wat er met de demonen gebeurt nadat de varkens verdronken zijn. De geschiedenis zwijgt ook over de vraag waarom de varkens niet gezwommen hebben. Want dat schijnen ze wel te kunnen.

Veel belangrijker is het feit is dat deze gebeurtenis heel helder aan het licht brengt wat er gebeurt als de afgoden de macht krijgen in je leven. Hier gebeurt dat open en bloot, voor iedereen zichtbaar. Het kan ook geraffineerder. Maar de gevolgen zijn hetzelfde. Bijvoorbeeld als het om de afgoden als geld gaat, of macht, ambitie, succes of seks. Ook voor deze afgoden geldt, zodra de afgoden je te pakken krijgen gaat het goed mis. En altijd gaat het ten koste van jezelf. Een afgod richt te gronde. Altijd is dat weer het doel van satan. En daarvoor gebruikt hij verschillende wapens. Welk middel maakt hem niet uit, als hij maar zoveel mogelijk van Gods goede schepping mee de afgrond in kan sleuren.

De demonen zijn in de varkens gevaren en nu staat daar tegenover Jezus diezelfde man, goed bij zijn verstand, gekleed en wel.

De menigte die op het verhaal van de varkenshoeders zijn afgekomen zien hem zitten. De man die zij op allerlei manieren hebben geprobeerd in bedwang te houden zit in alle rust aan de voeten van Jezus. Er zijn geen touwen meer nodig. Die eenvoudige timmermanszoon uit Nazareth laat zien dat Hij de enige is die werkelijk verlossen kan. Niet door touwen, maar door Zijn machtige woord. Gods woord heeft macht. Dat was zo bij de schepping. Hij sprak en het was er, dat is zo bij de herschepping, als mensen in de vrijheid gezet worden. Jezus hoeft maar een woord te spreken en de duivel druipt af.

En dat is in het groot ook zo. 'Jezus is de enige die redt' zingen we in een Opwekkingslied. En zo spreekt het NT ook. Er is geen andere naam waardoor we behouden moeten worden (Hd. 4:12). Hij is de weg, de waarheid en het leven, niemand komt tot de Vader dan door Hem (Jh. 14:6). Op Jezus' woord worden zieken genezen, bezetenen bevrijd en doden opgewekt.

De mensen zijn diep onder de indruk. Maar blijkbaar is onder de indruk zijn van Jezus' verlossingwerk niet genoeg. De mensen vragen Jezus om weer weg te gaan. Ze waren doodsbang. Wie is deze vreemde Joodse rabbi? Wat staat hen nog meer te wachten als Hij hier blijft?

Ze hebben goed in de gaten dat het volgen van Jezus iets kost. Nu al is er een kudde varkens naar beneden gestort. Straks moeten ze nog meer prijsgeven. Blijkbaar was de menigte meer bezig met deze vraag, dan wat het volgen van Jezus zou kunnen opleveren. En dat terwijl het levende bewijs voor hen zat. De man, die totaal in de macht van de boze was, is bevrijd en genezen! Wil je nog duidelijker zien wat Jezus kan bewerken. Hij kan mensen tot hun bestemming brengen. Bij Hem wordt je weer menswaardig, mens uit één stuk, mens zoals je bedoeld bent.

En zo wil Hij vandaag ook ons ook in de vrijheid zetten. We zijn niet bedoeld om achter de afgoden aan te hollen. We zijn ook niet bedoeld om door onze driften te worden beheerst en een leven in zonde te leiden. Jezus wil ons een nieuwe schepping maken (2 Cor. 5:17). Het is Pinksteren geweest! Wie in Christus is – tegenwoordige tijd – is een nieuwe schepping. Zoals de ex-bezetene als een bevrijd mens ging leven te midden van een bezet gebied, zo leven wij als nieuwe

scheppingen, vooruit geschoven posten, in een wereld die in barensnood is en zucht naar verlossing.

De mensen hebben Jezus gevraagd te vertrekken. En dat doet Jezus dan ook. Jezus zal zichzelf nooit aan mensen opdringen. Hij wil zich bekend maken, laten zien dat Hij de Redder van de wereld is, maar wie Hem niet accepteert wordt niet gedwongen. Ook nu niet. Wie niets met Jezus te maken wil hebben hoeft dat niet. Maar dan wel eerlijk zijn. Wie weigert Jezus te accepteren kiest ervoor achter te blijven in het land waar de duivel heerst. Zo ging dat ook in de Gerasenen.

De ex-bezetene zou het liefs samen met Jezus vertrekken en net als de discipelen met Hem mee gaan. Maar ook nu zien we het geduld van Jezus met de bevolking van de Gerasenen.

Jezus laat de bevrijde man als boodschapper achter. Hij krijgt de opdracht om te gaan vertellen wat Jezus in zijn leven heeft gedaan.

Ook dat is in het groot hetzelfde.

Johannes schrijft over Jezus dat Hij kwam tot het zijne, maar dat de zijnen Hem niet hebben aangenomen (Joh. 1:11). Het zijne zou kunnen slaan op het volk Israël, maar ook wel op de totale mensheid. De afwijzing die Jezus ervoer van de Gerasenen, heeft Hij ook bij Zijn eigen volksgenoten ervaren en nog altijd wordt deze pijn door Hem ervaren als mensen waar dan ook ter wereld de aangeboden redding afwijzen. God wil redding. Hij wil niet dat mensen in hun verloren toestand blijven. Het aanbod is er, maar je moet wel willen. En Zijn aanbod afwijzen raakt Hem tot in het diepst van Zijn goddelijke hart.

Maar ondanks onze ontrouw is Hij trouw. Zoals daar in de Gerasenen een boodschapper achterbleef, zo heeft Jezus ervoor gekozen om boodschappers de wereld in te sturen. Boodschappers die net als de ex-bezetene alles vertellen wat Jezus voor hen heeft gedaan.

Waarom doet Jezus dat? Omdat Hij daarmee Gods hart laat zien. Een hart dat openstaat en nieuwe kansen gunt. Dat gold toen voor de Gerasenen en dat geldt ook vandaag nog. Zelfs mensen die Hem in eerste instantie afwezen laat Hij niet aan hun lot over.

Dat geldt ook voor Israël trouwens. De kerk heeft zich wel heel erg makkelijk de plaats van Israël toegeëigend. Er is momenteel een groeiende groep Joden in de wereld die tot geloof zijn gekomen in hun Messias. Zou Jezus misschien tegen deze Joden ook zeggen “ga terug naar uw huis – en dat huis is naar mijn bescheiden mening Israël - en vertel alles wat God voor u heeft gedaan”? Ongetwijfeld zijn deze messiaanse Joden meer geschikt om hun volksgenoten te bereiken dan de christenen uit andere volken, die voor het overgrote deel het Joodse volk als de moordenaars van Christus zien.

Maar misschien moeten we het nog wel een beetje dichter bij ons eigen leven brengen. Jezus zei tegen de ex-bezetene dat hij naar zijn huis moest gaan. Daar begint het, in je eigen leefwereld. Je partner, je familie, je kinderen, je broers en zussen, je burens. Vertel het, spreek er over. Vertel over je eigen bevrijding. Maak er niet het best bewaarde geheim van!

De man heeft in zijn enthousiasme zijn opdracht breed opgevat. Hij gaat niet alleen naar z'n huis, maar vertelt iedereen in de stad wat Jezus gedaan had. Met andere woorden de mans mond stroomt over, zo blij is hij met z'n verlossing.

En nu wij.....hoe is dat met ons, met jou? Leeft het besef bij jou nog dat we bevrijde mensen zijn. Bevrijde mensen met een opdracht. De opdracht om het bezette gebied in te trekken en te vertellen van die machtige Heiland voor wie op een goede dag elke knie zal buigen van hen die in de hemel, en op de aarde en onder de aarde zijn. (dat zijn de boze geesten!) en elke tong zal dan belijden: deze Jezus is Heer tot eer van God de Vader! (Fil. 2:11)

AMEN